

บทที่ ๑

บทนำ

ภูมิหลังและความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาในด้านใดๆ เพราะการพัฒนาในด้านต่างๆของประเทศ ต้องอาศัยคนเป็นปัจจัยสำคัญ และกำลังคนจะมีประสิทธิภาพเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา

นับว่าเป็นนิมิตอันดี ที่รัฐบาลหลังการเปลี่ยนแปลง เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ ได้มองเห็นความสำคัญ ในอันที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในทางการบริหาร และการจัดการศึกษาของชาติ ในทุกลักษณะและทุกระดับการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ในระบอบประชาธิปไตยปัจจุบัน กระทั่งได้มีคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อการปฏิรูปการศึกษาเกิดขึ้น

อย่างไรก็ตามแม้รัฐจะได้อาศัยความพยายามมาทุกยุคทุกสมัย ในอันที่จะแก้ไขปรับปรุงกลไกในการจัดการศึกษาอยู่ตลอดเวลา แต่ก็มักประสบอุปสรรคและปัญหาอยู่อย่างไม่รู้จักจบสิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับระบบบริหารการศึกษากับการปกครอง ซึ่งแทบจะกล่าวได้ว่าแยกกันไม่ออกเอาทีเดียว

ปัจจุบันประเทศไทยอยู่ในระหว่างการพัฒนาและการเติบโตของสังคม ความต้องการของประชาชนในบริการของรัฐ ก็ได้ขยายตัวตามอัตราส่วนความเจริญและการเติบโตด้วย โดยเฉพาะความต้องการทางด้านการศึกษา ซึ่งปัจจุบันมีหน่วยงานหลายฝ่ายรับผิดชอบดำเนินการ ทั้งโดยตรงและร่วมกัน และมีลักษณะเป็นไปในรูปของการรวมอำนาจมากกว่า แต่โดยกตินิยมแล้ว รัฐพึงสนองความต้องการของท้องถิ่นโดยทั่วถึงถูกต้อง ฉะนั้นวิธีการหรือระบบที่ควรก็คือ รัฐกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นเป็นผู้จัดการเอง โดยรัฐบาลกลางเป็นแต่เพียงทำหน้าที่ควบคุมดูแล หรือกำหนดนโยบายส่วนรวมให้เท่านั้น อย่างไรก็ตามการจะศึกษาพิจารณาถึงการจัดการศึกษา รวมทั้งประวัติทางการปกครองของประเทศอย่างชัดเจนแล้ว จะพบเห็นว่า รัฐได้มีเจตจำนงที่จะกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น เช่น พระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. ๒๔๖๔ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่เจตจำนงนั้นยังไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร เพราะวิกฤตการณ์ต่างๆ เข้ามาเป็นอุปสรรค และอาจกล่าวได้ว่าเจตนารมณ์ของรัฐบาลในการโอนการศึกษาประชาบาลให้ท้องถิ่น

ดิน คือ เทศบาลและองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นผู้ดำเนินการเมื่อ ปี ๒๕๐๔, ๒๕๐๖ และ ๒๕๐๘ ก็เพื่อต้องการสืบสนองเจตนารมณ์ที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงวางรากฐานไว้นั่นเอง *

จากหลักการและเหตุผลหลายประการ ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นว่า การจัดระบบบริหารการศึกษา จะต้องมียุทธศาสตร์เป็นการสนับสนุน ส่งเสริมและเตรียมเยาวชน เพื่อเป้าหมายของการพัฒนาการด้านต่างๆ ในสังคม ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ต้องมีการบริหารโรงเรียน และนักเรียนอย่างเหมาะสม เพราะโรงเรียนเป็นปัจจัยในการให้ผลผลิตทางการศึกษา และนักเรียนก็เปรียบเสมือนวัตถุดิบ เป็นผลผลิตที่เกิดจากการจัดการศึกษา ผลทางการศึกษาจะปรากฏออกมาในรูปใด ย่อมมีเหตุมาจากการบริหารงานโรงเรียนและนักเรียนด้วย

หากเราจะจำกั้ววงให้แคบลงมา โดยพูดถึงเฉพาะการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษา ก็พบว่า รัฐบาลได้ให้ความสำคัญและถือเป็นภาระอันหนักยิ่งตลอดมา ตัวอย่างที่เห็นได้ง่ายๆก็คือ จากตัวเลขในการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้จ่ายในกิจการศึกษาโดยส่วนรวม ในปีงบประมาณ ๒๕๑๗ สูงถึง ๖,๕๓๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๕ ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น ยิ่งไปกว่านั้นเฉพาะค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการศึกษา - ระดับประถมศึกษา ก็พบว่าเป็นการศึกษาระดับศึกษาที่ใช้จ่ายเงินงบประมาณถึงร้อยละ ๒๐ ของงบประมาณเพื่อการศึกษาของประเทศ หรือประมาณร้อยละ ๑๐ ของงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น ๒

เนื่องจากการประถมศึกษามีความสำคัญ และเป็นภาระหนักของประเทศดังกล่าวมาแล้วข้างต้น รัฐบาลจึงได้พยายามหาหนทางที่จะจัดการประถมศึกษา ให้ดีที่สุดและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ส่วนหนึ่งของความพยายามอันนี้ ได้แก่การจัดระบบบริหารการศึกษา

* เอนก สิทธิประศาสน์ และ สมคิด ภัสสรประสิทธิ์ "การกระจายอำนาจทางการศึกษา" เอกสารฉบับที่ ๑๕ ในการประชุมทางวิชาการครั้งที่ ๑/๒๕๑๗ ของสมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, ๒๖-๒๗ สิงหาคม ๒๕๑๗ (อัครสาเนา)

๒ สำนักงบประมาณ, งบประมาณโดยสังเขปประจำปีงบประมาณ ๒๕๑๗ (พระนคร: โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, ๒๕๑๗), หน้า ๒๖ - ๓๑.

ที่จะเอื้ออำนวยต่อการประถมศึกษา และตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา รัฐบาลได้เปลี่ยนแปลงระบบการบริหารการประถมศึกษามาแล้วหลายครั้ง เพื่อให้การประถมศึกษาของชาติได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้

ระบบการบริหารการศึกษาระดับประถมศึกษาปัจจุบันนั้น ได้แบ่งโรงเรียนประถมศึกษาออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ๕ ประเภท คือ โรงเรียนประชาบาล โรงเรียนเทศบาล โรงเรียนราษฎร์ โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โรงเรียนประชาบาลขึ้นอยู่กับองค์การบริหารส่วนจังหวัด และโรงเรียนเทศบาลขึ้นอยู่กับเทศบาล โรงเรียนทั้งสองประเภทนี้ การดำเนินงานด้านธุรการ อยู่ภายใต้การควบคุมของกระทรวงมหาดไทย ส่วนกระทรวงศึกษาธิการควบคุมด้านวิชาการ สำหรับโรงเรียนราษฎร์และโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษานั้น อยู่ภายใต้การควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ และโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ขึ้นอยู่กับกรุงเทพมหานคร

การประถมศึกษาในปัจจุบัน มีปัญหาสำคัญอยู่หลายประการ เช่น ปัญหาด้าน**ความ**เพียงพอในการขยายการศึกษาภาคบังคับ ปัญหาด้านคุณภาพการศึกษา ปัญหาความสูญเปล่าทางการศึกษา ปัญหาด้านคุณภาพของครู ปัญหาเรื่องการเงิน และปัญหาด้านการบริหารงานบุคคล เป็นต้น ปัญหาที่กล่าวมาแล้วนั้น ส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่สืบเนื่องมาจากการบริหารการศึกษาเป็นประการสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากระบบการบริหารการศึกษาของชาติปัจจุบัน โดยเฉพาะระบบการบริหารการศึกษามีลักษณะที่ค่อนข้างสับสน จึงเป็นการจำเป็นอย่างยิ่งที่น้ำจะได้มีการศึกษาวิจัย สภาพการบริหารการประถมศึกษาในปัจจุบัน เพื่อที่จะได้ข้อมูลซึ่งอาจจะนำมาประกอบในการพิจารณาปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารการประถมศึกษาของประเทศเสียใหม่ เพราะการมีระบบบริหารที่ดี น่าจะแก้ปัญหาคritical ต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วได้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การมีระบบบริหารที่ดี จะทำให้การศึกษาของชาติได้บรรลุผล ตามความมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลทำให้การพัฒนาประเทศโดยรวม สัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ ^๓

^๓กองการวิจัย, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. "รายงานการศึกษาเบื้องต้น เรื่อง ระบบบริหารการประถมศึกษาของไทย" (เอกสารขั้วสำเนา), หน้า ๒.

อนึ่งหากเราจะมองถึงความสำคัญของงานบริหารการประถมศึกษา ในแง่ของการเปลี่ยนแปลงสู่แนวการปกครองระบอบประชาธิปไตยในปัจจุบันแล้ว เราก็จะสามารถลำดับถึงความตั้งใจและเจตนารมณ์ของรัฐบาลสมัยต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

นับตั้งแต่ปีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๕ อันถือเป็นรุ่งอรุณของการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยเป็นต้นมา รัฐบาลทุกสมัยมีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะปรับปรุงการจัดการศึกษาให้แก่พลเมืองของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษา จะสังเกตเห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงแก้ไข แผนการศึกษาแห่งชาติแต่ละครั้ง กระทำไปเพื่อจะจัดการศึกษาให้แก่พลเมือง ให้เหมาะสมกับสภาพ - เหตุการณ์และความต้องการของประเทศ ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันถืออำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศเป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน และโดยเหตุที่อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนนี้เอง จึงถือได้ว่า การศึกษาย่อมเป็นหัวใจของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะการศึกษาย่อมก่อให้เกิดสติปัญญา และปลูกฝังวิญญาณของการเป็นประชาธิปไตยให้แก่ปวงชน เพื่อเหนี่ยวรั้งมิให้ประชาชนต้องตกเป็นทาสความคิด และอยู่ภายใต้การชักจูงของบุคคลอำนาจหรือลัทธิใดๆ อย่างงมงายและปราศจากเหตุผล ปัจจุบันนี้ประเทศไทยยังถือไม่ได้ว่ามีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์ ดังนั้นการวางพื้นฐานทางการศึกษาให้แก่ประชาชนเพื่อส่งเสริมในเรื่องนี้ จึงเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วนที่รัฐควรเอาใจใส่สนใจ ในการปรับปรุงกลไกต่างๆ ของระบบการบริหารการศึกษาในทุกระดับ ให้เป็นการสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในด้านอื่นๆ อย่างเหมาะสม เฉพาะอย่างยิ่งงานบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือโรงเรียนประชาบาล ซึ่งขาดการเอาใจใส่ - อย่างจริงจังตลอดมาทั้งในอดีตและปัจจุบัน

จากเหตุผลและองค์ประกอบต่างๆ ดังได้ประมวลกล่าวมาแล้วทั้งปวง นับเป็นความสำคัญและเป็นข้อยืนยันที่มีน้ำหนักยิ่ง ที่ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสม ในการจัดบริหารการประถมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง " งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ " ซึ่งดูจะมีอุปสรรคและปัญหาในทุกๆ ทางมากกว่าภาคอื่นๆ ในความรู้สึของผู้วิจัย ทั้งนี้เพื่อให้มีผลสนองตอบความต้องการของประเทศชาติดังได้กล่าวมาแล้ว และจะได้

เป็นแนวทางให้มีการวิจัยในปัญหาที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อไปอีกในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาและทราบข้อเท็จจริงตลอดจนปัญหาในงานบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ดังต่อไปนี้คือ

๑. เพื่อศึกษาโครงสร้างของระบบบริหารภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๒. เพื่อศึกษางานบริหารการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน งานวิชาการ งานบริหารบุคคล งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงิน บริการอื่น ๆ ในประเภทเดียวกัน
๓. เพื่อทราบปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้าง ของระบบบริหารภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และงานบริหารการศึกษา ทั้ง ๕ ประเภท ในโรงเรียนดังกล่าว

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาเป็นแบบการศึกษาภาคสนาม (field study) โดยใช้ข้อมูลในปีการศึกษา ๒๕๑๗ ซึ่งกำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

๑. การวิจัยเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับเฉพาะงานบริหาร การศึกษาระดับโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๒. คำว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมายถึง จังหวัดต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยตามหลักภูมิศาสตร์
๓. คำว่า งานบริหารการศึกษา หมายถึง งานหลัก ๕ ประเภทเท่านั้น คือ งานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานวิชาการ งานบริหารบุคคล งานธุรการ การเงิน และอื่น ๆ ในประเภทเดียวกัน และงานกิจการนักเรียน
๔. ในการแบ่งกลุ่มบุคคลที่จะศึกษา ทั้งโดยการตอบแบบสอบถาม การสังเกต และการสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ

- ๔.๑ กลุ่มผู้บริหาร
- ๔.๒ กลุ่มนักวิชาการ

๔.๓ กลุ่มประชาชน

๕. เกณฑ์ปริมาณของกลุ่มบุคคลที่จะศึกษา คือเอาปริมาณดังนี้

๕.๑ ผู้บริหาร ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องของทั้งหมดในจังหวัด อำเภอ และโรงเรียนที่สุ่มตัวอย่างได้

๕.๒ นักวิชาการ ศึกษาทั้งหมดในจังหวัด อำเภอ และโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

๕.๓ ประชาชน ศึกษาเฉพาะกรรมการศึกษาของโรงเรียนทั้งหมด และผู้ปกครองนักเรียนจำนวนเท่ากับกรรมการศึกษา รวมแล้วไม่ต่ำกว่าโรงเรียนละ ๑๐ คน

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลของการวิจัยเรื่องนี้ จะทำให้ผู้บริหาร การศึกษามีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อไป

คำจำกัดความ

ในการวิจัยนี้ มีคำที่ใช้ในการวิจัยที่จำเป็นต้องเข้าใจความหมายให้ตรงกัน ระหว่างผู้อ่านและผู้วิจัยดังนี้

๑. งานบริหารการศึกษา หมายถึง งานหลักในการบริหารการศึกษา ๕ ประเภท คือ งานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานวิชาการ งานบริหารบุคคล งานกิจการนักเรียน และงานธุรการ การเงิน บริการ และอื่น ๆ ในประเภทเดียวกัน

๒. โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา คือ โรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลหรือเด็กเล็กถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๘ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๘ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ - ๗ และโรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลหรือเด็กเล็กขึ้นไปถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗

๓. โรงเรียนประชาบาล หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๔. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ช่วยครูใหญ่ ครูใหญ่ หัวหน้าหมวดการศึกษา ศึกษาธิการอำเภอ

นายอำเภอ หัวหน้าส่วนการศึกษาจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
รองผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัด

๕. นักวิชาการ หมายถึง ครูฝ่ายปฏิบัติการสอนหรือครูน้อยในโรงเรียน ครูวิชาการ
อำเภอ ศึกษาพิเศษฝ่ายสามัญศึกษาประจำจังหวัดและศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา

๖. ประชาชน หมายถึง กรรมการศึกษาของโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และ
ประชาชนผู้สนใจในการศึกษา หรือสนใจในกิจการของโรงเรียน

๗. ระบบบริหารการศึกษา หมายถึง การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินที่มีส่วน
สัมพันธ์เกี่ยวข้องของ กับการบริหารการศึกษาในทุกหน่วยงาน

๘. ระบบบริหารการประถมศึกษา หมายถึง ระบบย่อยส่วนหนึ่งของระบบบริหาร
การศึกษาของประเทศ ในส่วนที่รับผิดชอบงานด้านการบริหารการประถมศึกษาทั้งหมด

๙. ระบบบริหารการศึกษาประชาบาล หมายถึง รูปแบบและหน้าที่ขององค์การบริหาร-
ส่วนจังหวัด ในการจัดการศึกษาประชาบาล รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างองค์การบริหารส่วน-
จังหวัด กับราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๑๐. การจัดการศึกษาของท้องถิ่น หมายถึง การจัดการศึกษาประชาบาลขององค์การ
บริหารส่วนจังหวัด

๑๑. องค์การบริหารส่วนจังหวัด หมายถึง หน่วยงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีสภาพเป็น
นิติบุคคลและทำหน้าที่ รับผิดชอบในการควบคุมการบริหารงานส่วนท้องถิ่น โดยมีอาณาเขตใน
การบริหารครอบคลุมเนื้อที่ที่อยู่นอกเขตเทศบาลทั้งหมด ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา -
ประชาบาล

๑๒. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมายถึง จังหวัดต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียง -
เหนือ ของประเทศไทยตามหลักภูมิศาสตร์ อันได้แก่จังหวัดในเขตการศึกษารวม ๓ เขต คือ
เขตการศึกษา ๘, ๑๐ และ ๑๑

วิธีการดำเนินการวิจัย

๑. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยผู้บริหาร นักวิชาการ และประชาชน
ที่เกี่ยวข้องในการบริหารการศึกษาระดับโรงเรียน ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การ-
บริหารส่วนจังหวัด ในจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น
ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร
สุรินทร์ หนองคาย อุบลราชธานี และ อุบลราชธานี รวม ๑๖ จังหวัด

๒. กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยเรื่องนี้ ยึดผู้บริหาร นักวิชาการ และประชาชนที่เกี่ยวข้องในการบริหาร การศึกษาระดับโรงเรียน ในจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกมาประมาณ ร้อยละ ๒๐ ของจังหวัดที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด วิธีเลือกจังหวัดใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง ซึ่งเลือกจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน ๓ จังหวัดคือ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดศรีสะเกษ เมื่อได้จังหวัดตัวอย่างแล้ว ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างเลือกโรงเรียนมาใช้ในการวิจัยประมาณร้อยละ ๑ ของโรงเรียนประจำมาในจังหวัดตัวอย่าง

๓. เครื่องมือวิจัยและการรวบรวมข้อมูล การวิจัยเรื่องนี้ใช้วิธีการแบบการศึกษภาคสนาม (field study) โดยผู้วิจัยใช้เครื่องมือและเทคนิคในการสังเกต สัมภาษณ์ และส่งแบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

๔. การวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีทางสถิติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางวิเคราะห์ และหาค่าร้อยละ เพื่อประกอบคำบรรยายในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

ลำดับขั้นการ เสนอข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้นำเสนอข้อมูลการวิจัยโดยลำดับดังต่อไปนี้.-

บทที่ ๑ ได้กล่าวถึงภูมิหลังและความสำคัญการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย คำจำกัดความ วิธีดำเนินการวิจัย และลำดับขั้นในการนำเสนอข้อมูลการวิจัยครั้งนี้

บทที่ ๒ จะได้กล่าวถึงประวัติและความเป็นมาของการศึกษาประชาชาติในประเทศไทย ระบบบริหาร การศึกษาของไทย ระบบบริหาร การประถมศึกษา หลักการและวิธีจัดการศึกษา - ประชาชาติในปัจจุบัน และเอกสารหรือข้อเขียนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้

บทที่ ๓ จะได้กล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัยอันได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ ๔ จะได้นำเสนอผลในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้โดยละเอียด

บทที่ ๕ ซึ่งเป็นบทสรุป จะได้นำเสนอสรุปผลของการวิจัย และขอเสนอแนะ